

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt Primvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

SAXONIAE
LIBER SEPTIMVS.

CAPVT PRIMVM.

 Nterea, cùm tristis rumor de
captarurūs Hierosolyma, &
declinatione rerum Asiatica-
tum, Germaniam & omnes
Christianas prouincias re-
pleuisset, Imperator conue-
cans Moguntiam Imperij ca-
tum, se crucis charactere in-
signiuit, & cum eo Fridericus filius eius dux Suevia:
multi archiepiscopi, plures episcopi, dux Bohemia, dux
Austriæ, & sine numero nobiles & magnates, ita ut com-
putarentur in exercitu Imperatoris sexcenta milia pa-
gnatorum. Crucis autem legatus à Papa Clemente era:
Henricus cardinalis episcopus Albanensis. Erat autem
annus octuagesimus nonus post mille ac centum. Prin-
quā tamen Imperator abiret, res in Germania pacati:
contendit: euocato Henrico Leone, qui iam pridē ex-
pletō peregrinationis in Angliā tempore, redibat Brun-
wicū. Ibi enim locum inuenierat, sinente Imperator,
quod esset peculium eius, à matre, Lotharij Imperatoris
filia, proueniēs. Euocatus ab Imperatore, nō contemp-
nūssione. Euocatur & Bernhardus iā titulū Saxonicū pre-
ferens, qui cū illo de possessione Saxoniae luctarū pa-
ce inter eos qbusdā conditionibus reformare tenuit: de-
ta Henrico triū optione, vt aut parte rerū contentus con-
quiesceret, aut in expeditionē cum Imperatore, non su-

sed Imperatoris sumptibus iret, aut omnino ad illiusreditum conquesceret. Henricus praelegit omnino se continere ad tempus, quam vel ire quo nolle, vel honore pristolino villa de parte priuari pateretur. Igitur cum infinita illa multitudine moues Imperator, multos praire, multos sequi iussos, alios etiam diuerso itinere gradientes, constituto iussit conuenire loco. Inerant pro multitudine mortalium in agmine incommoda multa. Transiit Imperator per Austria in Ungariam, inde in Bulgaria: Apud Constantinopolim hæsitatum pro dissidentia Graecorum: Nam quos Imperator premiserat, episcopum Monasteriensem & comitem de Nassow, Graeculus rex diu detinuit captos, donec malis vastationum incommodis coactus remitteret, daretque transitum in columnem, probes etiam nauigia ad traiectum. Sed aliquot deinde maioribus incommodis ex commeatuum defectibus perpesis, hostem habuere in conspectu: Nam Turcia magna, hoc est, Asia minore, confiterunt: Pugnatum est ad proflagitationem Turcorum. Inde peruentum est in Armeniam, ubi collocatis ad annem castris, Imperator meridianos aestus aquæ refrigerio lenire cogitans, inexplorato ingreditur, infelicemque inuenit exitum, & tanto principe nimis indignum: Nam dum annem non latum, sed inter montes vorticose contemnit, nec sat sibi exploratum ingreditur, arbitratus natando facile in alteram ripam peruenire, vi fluminis abripitur: & priusquam possit subueniri, oculis omnium aufertur in profundum: Stabat moestus in ripa exercitus, & quid facerent nescientes, stupefuit inexpectato magni principis casu. Alij memorant, ab astu diei & laboris cum arma posuisset & vestes, annem in superficie a sole tepidum, sed in imo frigidissimum, cum tetigisset Imperator, obriguisse

Gg 4 subita

subita mutatione membra : & quod Alexandro ferunt
obtigisse, penè emortuum in manibus Imperatore : Tum
verò subito aquis extractum, paulum respirasse, dicen-
tem, Benedictus Deus qui me per aquam regenera-
uit, si per aquam me de mundo vocat, queri non possum;
& paulo post cum aethera suspexisset, fudisse spiritum.
Hic erat finis Friderici Imperatoris, qui per annos vno
minus quinquaginta Romanum tenens Imperium, mul-
tis laboribus seipsum ac regni principes, cum subditis
implicit. Sed tum filius Fridericus, ut poterat, mox
consolatus exercitum, curam exceptit ductandi, perueni-
ens cum agmine tanto in terram sanctam. Illius autem
expeditionis exitum non prosequor : quod recenti opere
Sebastiani Brant, omnis illa terra sanctæ iactatio ele-
ganter explicata est : contentus in praesentia Saxonica-
rum, & quæ illis hærent, rerum commemoratione. Huius
tamen Friderici res paulo latius sum exequitus, quod
non eadem rerum fide per Italos recensentur, qua abil-
lis, qui rebus interfueré gestis.

C A P V T I I .

Dum autem Fridericus Imperator in expeditio-
nem iret, cœperunt in Saxonia fieri commotiones
non paruae : Nam cum Adolphus comes Holsatia Impe-
ratorem in longinquam peregrinationem sequeretur,
Hartwicus Bremensis archiepiscopus, iam, vt diximus,
in contemptu suorum agens, Henrico Leoni redditum co-
mitatum Stadensem : vt Thietmaros, qui se iam Da-
nis coniunxerant, aliquando eius consilio & auxilio ad
ecclesiæ iura reuocaret. Cumque Henricus in Stadio
moraretur, adière illum primores Holsatiae, illi gra-
tulantes de reditu: Ille loquutus familiariter eisdem,
magna illos spe erexit, si operam impéderent,

se in